

چی؟ چه طور؟

اولین ساعت‌ها چه شکلی بودند

مریم غفاریور

همان‌طور که می‌دانید، ساعت در زندگی ما نقش مهمی دارد. این روزها هیچ آدم یا خانه‌ای نیست که با ساعت سروکار نداشته باشد؛ از ساعت آفتابی گرفته است که با تابش نور خورشید کار می‌کرد تا ساعت‌های آبی و ساعت‌های شنی، ساعت مچی و ساعت دیواری، ساعت مربوط به دریانوردان و ساعت‌های هوشمند، همه انواع مختلف ساعت هستند که در طول قرن‌ها با توجه به نیاز مردم به شکل‌های مختلف به وجود آمده و کامل و کامل‌تر شده‌اند.

اما تا به حال فکر کرده‌اید ساعت از چه زمانی به دنیای آدم‌ها راه پیدا کرد؟ اولین بار مصریان باستان ساعت آفتابی را ساختند. معلوم نیست دقیقاً چه کسی یک روز یک تکه چوب را در زمین فرو کرد و ناگهان دید هر چقدر آفتاب بالاتر می‌آید، سایه‌ی چوب کوتاه‌تر می‌شود و بر همین اساس هم زمان را اندازه گرفت. بعد از آن، ساعت شنی اختراع شد. ساعت شنی از دو بخش که با یک سوراخ کوچک به هم وصل شده‌اند، تشکیل می‌شود. داخل یکی از این بخش‌ها مقداری شن وجود دارد که از طریق سوراخ ریز به بخش دیگر می‌ریزد. هر بار که همه‌ی شن‌ها از بخشی به بخش دیگر می‌ریزد، آن را می‌چرخانند و این چرخه تکرار می‌شود. در اواخر قرن پانزدهم ساعت‌های مکانیکی با استفاده از چرخ‌دنده‌های متصل به هم در آلمان ساخته شد و

بعداً ساعت‌های مچی زیبا در سوئیس ساخته شد. شاید برایتان جالب باشد بدانید که از ورود ساعت مچی به ایران فقط ۲۳ سال می‌گذرد؛ زمانی که عبدا... جواهری واردات ساعت از سوئیس را در ایران پایه‌گذاری کرد. بررسی‌های دانشمندان نشان می‌دهد ایرانیان از اقوامی بودند که در هزاران سال پیش از وسایلی با نام پنگان برای اندازه‌گیری زمان در آبیاری کشاورزی‌شان استفاده می‌کردند.

